

Eierstyring i Bærum kommune

Ole Kristian Udnes
Folkevalgt opplæring
2015 - 2019

Bærums første Eierutvalg

- Perioden 2012 – 15:
 - Torbjørn Espelien FrP
 - Torill Hodt Heggen H
 - Marianne Rieber-Mohn Ap
 - Ole Kristian Udnes H, leder
- Sekretær Anne-Grete Bukier

Hvorfor eierstyring?

- Viktige deler av kommunens virksomhet er organisert i selskaper
- Hvorfor gjør vi det?
 1. Interkommunalt samarbeid skjer hovedsakelig gjennom selskaper. Selskapsformen gir ryddige ansvars- og avtaleforhold mellom de deltagende kommuner, både på økonomi og beslutningsmyndighet
 2. Virksomheten er mer forretningspreget enn vanlig kommunal tjenesteproduksjon – har egne inntekter
- Selskapene er selvstendige rettssubjekter og foretak
 - den politiske styringslinjen endrer karakter
 - den tradisjonelle forvaltningsstyringen erstattes av eierstyring

Ulike selskapsformer

- Interkommunale selskaper (IKS-loven)
- Aksjeselskaper (Aksjeloven)
 - Eierstyringens natur er hovedsakelig den samme, uavhengig av selskapsform

Strukturen i eierstyringen fra 2012

Generalforsamling (Ordfører)

Eierutvalget

Selskap A

Selskap B osv

Eierstyringen i Bærum kommune omfatter følgende selskaper:

- Vestfjorden Avløpsselskap (VEAS)
- Asker og Bærum Vannverk (ABV)
- Asker og Bærum Brannvesen (ABBV)
- Arba Inkludering AS (Arba)
- Bærum kommunale Eiendomsselskap (BKE)
- Rehabiliteringssenteret i Altea - Centro Asistencial Noruego (CAN)

Selskapene pr i dag

Selskap	BK's eierandel	Andre eiere
A & B Brannvesen - IKS	67 %	Asker kommune
A & B Vannverk - IKS	50 %	Asker kommune
Bærum Komm. Eiendomsselskap AS	100 %	
Budstikkegården AS	100 %	Vedtatt solgt til BKE!
Centro Asistencial Noruego SLU	100 %	
Arba Inkludering AS	71,5 %	- AFK 16,7 % - Asker 11,8 %
Vestfjorden Avløpsselskap IKS	21,5 %	- Oslo 70,5 % - Asker 8,0 %
Visit Oslo AS	0,52 %	Mange andre eiere
Vårt Sandvika AS	20 %	Gårdeierne i Sandvika

Hva er formålet med eierstyringen?

- Sørge for at selskapene ivaretar kommunen(e)s målsettinger med selskapet – «hensikten» med selskapet
 - Påse at virksomheten drives i samsvar med vedtatt eierpolicy og eierstrategi, formål, vedtekter, budsjett og andre vedtak
 - Sikre god rapportering på mål og forventninger
 - Sikre en god utvikling for selskapene, langsiktig verdiskapning, god og forutsigbar styring

Hva må Eierutvalget da jobbe med?

- Gjennomgang av selskapenes strategiplaner – sikre gode prosesser ved strategiendringer
- Gjennomføre regelmessige Eiermøter / Dialogmøter med selskapene
- Sørg for nødvendig restrukturering av selskapene
 - (Eks: Fusjon av Mølla, DI Gruppen og Løxa til Arba)
- Evaluering og rekruttering av styrene. Sikre gode prosesser ved gjennomføring av styrevalg
 - Ivareta Eierutvalgets funksjon som valgkomite
- Gi råd til ordfører i anledning GF
 - Oppsummere GF
- Behandle nødvendige endringer av vedtekter (aksjeselskapene) og selskapsavtaler (IKS-ene)
- Vi laget et Årshjul som vi fulgte i det praktiske arbeidet
- **NB: Eierutvalget kontrollerer styrene – ikke daglig leder!**

Hvordan bør styret fungere?

- **STRATEGI**
 - Sette mål, velge kurs, kommunisere retning
- **STYRET/ ADMINISTRASJON**
 - Gode relasjoner
 - Åpenhet og ærlig dialog
 - Klare mål, raske tilbakemeldinger, også om de dårlige nyhetene!
- **STYRETS KONTROLL**
 - Har styret/ledelsen utviklingen ”under huden”?
 - Gir styret forståelige signaler til daglig leder/de ansatte?
- **KULTUR**
 - Styret ”setter tonen” i bedriften
 - Verdigrunnlag, god ledelse, takhøyde, lov å feile
 - Skape gode holdninger og kultur for innovasjon og nytenkning – møte morgendagens utfordringer på en fremoverlent og offensiv måte
- **EGENEVALUERING**
 - Samarbeider styret godt?
 - Hvor god er selvevalueringen i styret?
 - Husk evalueringen av dere selv!

Eierutvalget kontrollerer selskapene

- Men: Eierutvalget blir også selv «kontrollert»
- Kommunerevisjonen / Kontrollutvalget utarbeider årlig en vurdering av kommunens selskapskontroll og eierstyring
- Kontrollerer om «*den som utøver kommunens eierinteresser (dvs Eierutvalget) gjør dette i samsvar med bestemmelser i gjeldende regelverk og kommunestyrets vedtak og forutsetninger*»

Tilbakemelding fra Kommune- revisjonen for året 2014:

- «Revisjonen mener kommunen fører tilfredsstillende kontroll med sine eierinteresser i kommunale selskaper. Det er etablert rutiner for eierstyring som synes å ivareta kommunen som eier på en god måte. Eierutvalget følger opp relevante saker vedrørende eierstyring, og har tatt aktivt del i prosessen med utforming av eiermelding for kommunen. Gjennomgangen viser at Eierutvalget systematisk avholder dialogmøter med selskapene, og gir råd til ordføreren i forkant av selskapenes generalforsamlinger.
- Våre gjennomførte kontroller viser at kommunens eierinteresser utøves i samsvar med gjeldende regelverk og politiske vedtak.»

Noen råd til det nye Eierutvalget:

- Sørg for at tilbakemeldingen fra Kommunerevisjonen blir like god neste år!
- Gjør en vurdering av om styremedlemmene i IKS-ene skal være politisk oppnevnt som hittil, eller rekrutteres profesjonelt!
- Forbered (i samarbeid med rådmannen) en eiermelding som det nye kommunestyret kan vedta!